

VTH programma milieutaken RUD 2017

Gemeente Noordenveld

Op 11 oktober 2016 vastgesteld door het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordenveld.

Inhoud

1.	Bestuurlijke samenvatting	3
2.	Inleiding.....	5
2.1	RUD	5
2.2	Gemeente Noordenveld als opdrachtgever	5
2.3	De Drentse Maat	5
2.4	De Drentse prioriteiten	6
2.5	Kaders Uitvoeringsprogramma	6
2.6	Monitoring uitvoeringsprogramma	7
2.7	Beleid	7
2.8	Wijziging in vergelijking voorgaande jaren	7
3	Producten Drentse Maat.....	8
3.1.	Vergunningen en meldingen	8
3.2	Toezicht en handhaving	9
3.2.1	Toelichting	10
3.2.2	Geformuleerde aandachtsgebieden	11
3.3	Bodemtaken Drentse Maat	12
3.3.1	Geformuleerde aandachtsgebieden	12
4.	Producten niet behorende tot de Drentse Maat	13
4.1	Bodemtaken Niet-Drentse Maat.....	13
4.2	Milieuspecialismen	13
4.3	Asbest	15
4.3.1	Toelichting	15
4.3.2	Geformuleerde aandachtsgebieden	16
4.4	Juridische producten	17
4.5	Producten met betrekking tot overige milieuspecialistische taken	17
5	Totaaloverzicht.....	20
 Bijlage I: De Drentse prioriteiten		22

1. Bestuurlijke samenvatting

Vanaf 1 januari 2014 is de uitvoering van een groot deel van de milieutaken, waarvoor de Drentse gemeenten en de Provincie Drenthe verantwoordelijk is, overgegaan naar een gemeenschappelijke regeling te weten de "Regionale uitvoeringsdienst Drenthe" (RUD). Het gaat in grote lijnen om de volgende taken.

- Vergunningverlening en meldingen;
- Toezicht en handhaving;
- Bodemtaken;
- Geluid, lucht & externe veiligheid;
- Asbest;
- Juridische Ondersteuning;
- Overige milieuspecialistische taken;
- Projecten.

Gemeente Noordenveld als opdrachtgever

De 13 partijen zijn gezamenlijk eigenaar van de RUD maar zijn ook opdrachtgever van de RUD. Als opdrachtgever van de RUD dient de gemeente Noordenveld voor het jaar 2017 aan de RUD aan te geven welke taken er in 2017 moeten worden uitgevoerd. Uitgangspunt is hierbij de vastgestelde Drentse Maat.

Werken op basis van de Drentse Maat

In 2017 wordt er conform de Drentse Maat gewerkt. Dit betekent als vetrekpunt één uniform uitvoeringsniveau en outputfinanciering. De Drentse Maat gaat de beleidscycli van alle opdrachtgevers inhoudelijk op elkaar afstemmen. De verschillende facetten behorend bij de uitvoering kunnen vervolgens door de RUD Drenthe nauwkeurig worden afgestemd op dit beleidskader. De begroting van 2017 is gebaseerd op outputfinanciering, dat wil zeggen dat de gemeente betaalt voor de uitvoering van de taken volgens het in de Drentse Maat bepaalde niveau.

De Drentse Maat 1.0 omvat niet alle taken van de RUD Drenthe. De Drentse Maat 1.0 betreft alle taken van vergunningverlening, toezicht en handhaving inzake milieu en bodem. Ongeveer één derde van de taken van de RUD Drenthe is niet in deze versie ondergebracht. Dit betreft onder andere asbest en advisering bestemmingsplannen. Deze taken worden in 2017 uitgevoerd op het niveau zoals ze voorheen bij de individuele opdrachtgevers werden uitgevoerd. In volgende versies van de Drentse Maat worden deze taken ook zoveel als mogelijk als uniforme taken en producten opgenomen.

De Drentse prioriteiten

In de opzet van de Drentse Maat en het uitvoeringsprogramma zijn de Drentse prioriteiten opgenomen. Deze prioriteiten zijn door de RUD Drenthe samen met de bevoegde gezagen opgesteld en zijn in de planning van het uitvoeringsprogramma verwerkt. De volgende Drentse prioriteiten zijn benoemd:

- Brzo+-inrichtingen;
- Inrichtingen met stoffen genoemd op de risicokaart;
- Opslag van gevaarlijke stoffen;
- Bodemverontreiniging;

- Bodemsaneringen;
- Gevaarlijk afval;
- Grondstromen;
- Luchtemissie overige stoffen.

Overzicht van kosten

Voor de uitvoering van de taken benoemd in dit uitvoeringsprogramma zijn de volgende budgetten begroot. In het jaarverslag van 2017 zal geëvalueerd worden of alle producten zijn geleverd in overeenstemming met de daarvoor beschikbaar gestelde uren en budgetten.

Begroting 2017	Kosten
Drentse Maat	€ 277.512,00
Niet-Drentse Maat	€ 154.296,80
Totale bijdrage	€ 431.808,80

Effecten van handhaving

Vooralsnog dienen de 13 partijen afzonderlijk een uitvoeringsprogramma bij de RUD aan te leveren zodat de RUD op basis van deze stukken haar uitvoeringsprogramma voor 2017 kan vaststellen. Dit is een opmaat naar een situatie waarbij er niet meer afzonderlijk, maar Drenthe breed één uitvoeringsprogramma wordt vastgesteld.

De Drentse Maat 1.0 is een tussenstap op weg naar volledig risicogericht en outcomegericht werken. Een volgende stap om daar te komen is het gezamenlijk bepalen van: de omgevingseffecten (output/outcome) die met de Drentse Maat worden beoogd en de indicatoren om aan af te meten in hoeverre deze effecten zijn bereikt. Nu de RUD in 2017 zal werken met haar eigen zaakstelsel LOS gaan wij ervan uit dat de monitoring nauwkeuriger gaat plaatsvinden en dat de gemonitorde gegevens beter aansluiten bij de gegevens uit dit jaarprogramma. Op deze wijze moet er meer inzicht gecreëerd worden in de effecten van handhaving.

Naast het bovenstaande is vanuit de gemeente aandacht gevraagd voor de integrale aanpak van zaken waarbij de latende organisatie tijdig op de hoogte wordt gesteld van de voortgang en afhandeling van zaken. Hierbij is het belangrijk dat er bij de medewerkers van de RUD een goed gevoel voor bestuurlijke verhoudingen bestaat zodat bestuurlijk gevoelige zaken tijdig met de portefeuillehouder worden afgestemd. In 2017 zullen we zo nodig aandacht voor deze punten blijven vragen tijdens de structurele overleggen met de accounthouder van de RUD.

2. Inleiding

2.1 RUD

Vanaf 1 januari 2014 is de uitvoering van een groot deel van de milieutaken, waarvoor de Drentse gemeenten en de Provincie Drenthe verantwoordelijk is, overgegaan naar een gemeenschappelijke regeling te weten de "Regionale uitvoeringsdienst Drenthe" (RUD). Het gaat in grote lijnen om de volgende taken.

- Vergunningverlening en meldingen;
- Toezicht en handhaving;
- Bodemtaken;
- Geluid, lucht & externe veiligheid;
- Asbest;
- Juridische Ondersteuning;
- Overige milieuspecialistische taken;
- Projecten.

2.2 Gemeente Noordenveld als opdrachtgever

De 13 partijen zijn gezamenlijk eigenaar van de RUD maar zijn ook opdrachtgever van de RUD. Als opdrachtgever van de RUD dient de gemeente Noordenveld voor het jaar 2017 aan de RUD aan te geven welke taken er in 2017 moeten worden uitgevoerd. Uitgangspunt is hierbij de Drentse Maat.

2.3 De Drentse Maat

In 2015 zijn de opdrachtgevers en de RUD gezamenlijk komen tot deze Drentse maat. De Drentse maat bepaalt wat het minimale kwaliteitsniveau moet zijn voor de uitvoering van de milieutaken door de RUD. Per product wordt vastgelegd wat de kwaliteit en de kosten zijn van een product. Aan de hand hiervan neemt een gemeente jaarlijks een takenpakket af van de RUD.

In het jaar 2017 wordt er volgens de Drentse Maat gewerkt. Dit betekent als vetrekpunt één uniform uitvoeringsniveau en outputfinanciering. De Drentse Maat gaat de beleidscycli van alle opdrachtgevers inhoudelijk op elkaar afstemmen. De verschillende facetten behorend bij de uitvoering kunnen vervolgens door de RUD Drenthe nauwkeurig worden afgestemd op dit beleidskader. De big-8 kan hierdoor uitgroeien tot een krachtig en effectief instrument, waarbij de uitvoeringsresultaten van de RUD Drenthe een sterke, en inhoudelijke, input zijn voor de evaluatie van de opdrachten en het beleid van alle opdrachtgevers. De begroting van 2017 is gebaseerd op outputfinanciering, dat wil zeggen dat de gemeente betaalt voor de uitvoering van de taken volgens het in de Drentse Maat bepaalde niveau.

De gemeenten en de provincie hebben bij de start van RUD Drenthe bestuurlijk afgesproken dat zij af willen van verschillen in de uitvoering, onder andere om bedrijven een gelijk speelveld te bieden en omdat de RUD Drenthe dan efficiënter kan werken. De Drentse Maat moet er voor zorgen dat RUD Drenthe niet onnodig zwaar wordt opgetuigd, en is toegesneden op de Drentse milieuproblematiek.

De Drentse Maat is het uniform uitvoeringsniveau van RUD Drenthe voor alle bevoegde overheden, dat gezamenlijk wordt bepaald op basis van de Drentse milieupgave en de daarbinnen gestelde Drentse Prioriteiten.

De Drentse Maat 1.0 is een tussenstap op weg naar volledig risicogericht en outcomegericht werken. Een volgende stap om daar te komen is het gezamenlijk bepalen van: de omgevingseffecten (output/outcome) die met de Drentse Maat worden beoogd en de indicatoren om aan af te meten in hoeverre deze effecten zijn bereikt.

De Drentse Maat 1.0 omvat niet alle taken van de RUD Drenthe. De Drentse Maat 1.0 betreft alle taken van vergunningverlening, toezicht en handhaving inzake milieu en bodem. Ongeveer één derde van de taken van de RUD Drenthe is niet in deze versie ondergebracht. Dit betreft onder andere asbest en advisering bestemmingsplannen. Deze taken worden in 2017 uitgevoerd op het niveau zoals ze voorheen bij de individuele opdrachtgevers werden uitgevoerd. In volgende versies van de Drentse Maat worden deze taken ook zoveel als mogelijk als uniforme taken en producten opgenomen.

2.4 De Drentse prioriteiten

In de opzet van de Drentse Maat en het uitvoeringsprogramma zijn de Drentse prioriteiten opgenomen. Deze prioriteiten zijn door de RUDD samen met de bevoegde gezagen opgesteld en zijn in de planning van het uitvoeringsprogramma verwerkt. De volgende Drentse prioriteiten zijn benoemd:

- Brzo+-inrichtingen;
- Inrichtingen met stoffen genoemd op de risicokaart;
- Opslag van gevaarlijke stoffen;
- Bodemverontreiniging;
- Bodemsaneringen;
- Gevaarlijk afval;
- Grondstromen;
- Luchtemissie overige stoffen.

Een verdere uitwerking van de Drentse prioriteiten staat in de bijlage “De Drentse prioriteiten” die deel uitmaakt van dit uitvoeringsprogramma.

2.5 Kaders Uitvoeringsprogramma

Financieel

De begroting RUD Drenthe 2017 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe. Voor 2017 is de begroting deels gebaseerd op de Drentse Maat.

Begroting 2017	Kosten
Drentse Maat	€ 277.512,00
Niet-Drentse Maat	€ 154.296,80
Totale bijdrage	€ 431.808,80

Budget ten behoeve van uitvoering milieutaken

Voor de uitvoering van de milieutaken is in sommige gevallen extra budget benodigd. Hierbij valt te denken aan het uitvoeren van metingen, monsternamen, e.d. De gemeente heeft geen extra budget geleverd aan de RUD waaruit deze uitgaven kunnen worden bekostigd. In voorkomende gevallen wordt, indien kosten gemaakt dienen te worden, vooraf met de ambtelijk opdrachtgever hierover overleg gepleegd.

Werken met het LOS

Vanaf augustus 2016 is het LOS (leefomgevingsstelsel) RUD Drenthe operationeel. Ook de opdrachtverstrekking en de afhandeling van opdrachten is hierdoor gewijzigd. De opdrachtverstrekking aan de RUD vindt nu plaats via het portal. Bij de opdracht worden de direct op de zaak betrekking hebbende documenten meegezonden via het portal. Dergelijke opdrachten kunnen momenteel alleen door de 6 licentiehouders in het portal gezet worden. Totdat de slimme koppeling tussen ons nieuwe zaakstelsel Mozard en het LOS gerealiseerd is, blijft de bovengenoemde werkwijze van kracht.

Programma volgens productenboek 2016

Bij het opstellen van het programma is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van het format van het productenboek 2016. In beginsel besteedt de gemeente Noordenveld de uitvoering van alle producten uit de productencatalogus uit aan de RUD tenzij het gaat om een product waarvoor de gemeente geen bevoegd gezag is. Het feit dat er bij een product geen uren of aantallen staan betekent dus niet dat we die in 2017 niet van de RUD kunnen gaan afnemen. Daarnaast zijn als gevolg van de totstandkoming van de Drentse Maat nieuwe producten ontstaan die ook in dit programma zijn verwerkt.

Digitale milieudossiers

In het jaarverslag over 2015 hebben we vast kunnen stellen dat nog niet alle milieudossiers gedigitaliseerd zijn. Nu het digitaal beschikbaar stellen van informatie een bijdrage kan leveren aan het efficiënter afhandelen van onder andere verzoeken om informatie zal hier in 2017 de nodige aandacht aan besteedt dienen te worden.

2.6 Monitoring uitvoeringsprogramma

Via voortgangsgesprekken met de accounthouder van de RUD wordt periodiek de voortgang van het uitvoeringsprogramma besproken. Daarnaast wordt eenmaal per kwartaal een rapportage opgesteld waarin de voortgang van de verstrekte opdrachten wordt bewaakt. Daarnaast zal er op basis van de door de RUD geleverde informatie in 2018 een jaarverslag worden opgesteld worden om het uitvoeringsprogramma te evalueren.

2.7 Beleid

Dit programma maakt integraal onderdeel uit van het in ontwerp zijnde VTH programma 2017 voor de thuisblijvende taken.

2.8 Wijziging in vergelijking voorgaande jaren

De grootste verandering ten opzichte van de voorgaande jaren is het feit dat de RUD in 2017 gaat werken met een eigen zaakstelsel. Als gevolg hiervan gaan wij ervan uit dat de systematiek die de RUD gebruikt voor de urenverantwoording 1-op1 zal aansluiten bij de uren zoals die in dit jaarprogramma opgenomen zijn. In de loop van de tijd zal de monitoring van de bestede uren nog betrouwbaarder moeten worden en zullen er in de komende monitoringsverslagen meer outcome gerichte conclusies getrokken moeten kunnen worden.

3 Producten Drentse Maat

3.1. Vergunningen en meldingen

Alle producten vallend onder vergunningen en meldingen zijn opgenomen in de Drentse Maat. Op basis van Drentse gemiddelden zijn op basis van het inrichtingenbestand van de gemeente Noordenveld ramingen gemaakt van de aantallen producten. De producten die sporadisch voorkomen zijn opgenomen met een PM-post. Het afhandelen van deze producten wordt gerealiseerd binnen de vastgestelde bijdrage Drentse Maat.

PRODUCTNAAM	INDICATIE AANTAL	INDICATIE UREN	KOSTEN
Casemanagen	PM	-	-
Aanvraag om een omgevingsvergunning			
• Vooroverleg	5	95	€ 7.847,00
• Oprichtingsvergunning	-	-	-
• Vervangingsvergunning	3	141	€ 11.646,60
• Revisievergunning	2	190	€ 15.694,00
Ambtshalve wijzigen van een vergunning	PM	-	-
Actualiseren van vergunningen	3	148	€ 12.245,06
Intrekken van vergunningen of Vvgb	2	19	€ 1.569,40
Aanvraag inzake milieu neutrale verandering	2	57	€ 4.708,20
Aanvraag OBM (agrarisch + industrieel)	3	29	€ 2.354,10
Ontheffing verbranden afval buiten een inrichting	2	6	€ 462,56
Het begeleiden van Vvgb milieu	PM	-	-
Adviseur Rijksprocedures	2	3	€ 231,28
Verstrekken van milieu informatie	31	43	€ 3.584,84
Inrichtinggebonden meldingen	61	580	€ 47.866,70
Niet-inrichtinggebonden meldingen	3	4	€ 346,92
Maatwerkvoorschriften voor meldingen	4	34	€ 2.778,37
Gelijkwaardige voorzieningen	-	-	-
Totaal vergunningen en meldingen			€ 111.335,03

3.1.2 Geformuleerde aandachtsgebieden

Landelijke thema's

Bij het behandelen van vergunningaanvragen en meldingen dient, indien van toepassing extra aandacht te worden besteed aan de volgende risicogebieden:

- Brandveiligheid opslag van gevaarlijke stoffen;
- Risicovolle inrichtingen.

3.2 Toezicht en handhaving

Een van de prioriteiten in het "VTH programma 2016" is het waarborgen van voldoende toezicht op inrichtingen in het kader van de Wet milieubeheer. In het VTH programma 2017 van de gemeente Noordenveld zal deze prioriteit niet veranderen.

De primaire taak van de toezichthouders milieu van de RUD is het uitvoeren van preventieve reguliere controles. De milieu inrichtingen in de gemeente Noordenveld worden conform de vastgestelde Drentse Maat gecontroleerd op de naleving van de op de inrichting van toepassing zijnde milieuregelgeving.

Binnen de Drentse Maat zijn voor de controles de volgende uitgangspunten vastgesteld:

- categorie 1 bedrijven (de lichtste categorie) op basis van piepsysteem;
- categorie 2 1x per 9 jaar (volledige controle);
- categorie 3 1x per 3 jaar (volledige controle);
- categorie 4 en hoger 1x per jaar (aspectcontroles die in een cyclus van 5 jaar samen een volledige controle vormen);
- inrichtingen met Drentse Prioriteit krijgen extra controle-uren (2, 3, 4 en 6 uur voor respectievelijk categorie 1, 2, 3 en 4 en hoger bedrijven).

Uitgangspunt de oude SBI-indeling

Bij de totstandkoming van de Drentse Maat is afgesproken dat de inrichtingbestanden van de latende organisaties dezelfde categorie-indeling volgens "bedrijven- en milieuzonering 1999" wordt gebruikt.

Digitale Checklisten

Vanaf 2012 worden de controles vastgelegd in een checklist. Hiervoor werd tot werd gebruik gemaakt van "Digitale Checklisten". Binnen het LOS bestaat ook een functionaliteit om controleresultaten te monitoren. Voor het opstellen van het jaarverslag is inzicht in deze gegevens van groot belang.

PRODUCTNAAM	INDICATIE AANTAL	INDICATIE UREN	KOSTEN
Integrale controle			
• Categorie 1	-	-	
• Categorie 2	45	338	€ 27.877,50
• Categorie 3	27	640	€ 52.855,74
• Categorie 4	8	151	€ 12.489,12
Milieuklachten en ongewone voorvallen	56	269	€ 22.202,88
Aspectcontroles			
Drentse Maat/Drentse prioriteit			
• Risico-objecten	PM		
• Vuurwerkoslagen	PM		
Aspectcontrole handhavingsverzoek of melding	PM		
Controle op basis van specifieke expertise	PM		

BOA's domein 2	PM		
Piketregeling	PM		
Invorderingsbeschikking	PM		
Toets handhaafbaarheid	PM		
Totaal Toezicht en Handhaving			€ 115.425,24

3.2.1 Toelichting

Integrale controles

Hieronder worden ook de hercontroles verstaan. Wij gaan ervan uit dat de RUD op basis van het inrichtingenbestand van de gemeente Noordenveld en de vastgestelde controlefrequentie een lijst met de in 2017 te controleren bedrijven aanlevert bij de gemeente Noordenveld.

Milieuklachten

Jaarlijks ontvangt de gemeente Noordenveld meldingen over vermeende overtredingen van milieuregelgeving. Deze meldingen kunnen betrekking hebben op milieu inrichtingen maar zijn ook niet inrichting gebonden van aard, bijvoorbeeld illegale stort van afval. De meldingen worden onderzocht en indien er inderdaad sprake is van regelovertreding wordt de klacht conform het beleid afgerond.

Aangezien het aantal jaarlijkse klachten dat in behandeling moet worden genomen van jaar tot jaar kan verschillen is er uitgegaan van monitoringgegevens van de afgelopen jaren.

Aspectcontroles

Binnen dit onderdeel vallen meerdere thema's. Het voordeel van dit type controle is dat dit een gerichte controle is op een specifiek onderwerp. De aspectcontroles vallen uiteen in onderwerpen die zijn benoemd als "Drentse prioriteit" en daarmee vallen binnen de Drentse Maat en onderwerpen die buiten de Drentse Maat vallen. De gemeente Noordenveld heeft buiten de benoemde Drentse prioriteiten geen andere aspectcontroles gepland.

De volgende aspectcontroles dienen in 2017 uitgevoerd te worden:

1. Vuurwerkopslagen: betreft een *jaarlijkse* controle voor de jaarwisseling van de vuurwerkverkooppunten in de gemeente.
2. Risico-objecten: betreft een *jaarlijkse* controle van de propaantanks e.d. conform de risicokaart objecten.

Aspectcontrole n.a.v. handhavingsverzoek of melding/ klacht

Indien een aspectcontrole noodzakelijk is naar aanleiding van een verzoek om handhaving of een melding/klacht, wordt dit door een toezichthouder uitgevoerd. Hiervoor wordt in het Handhavingsprogramma geen specifieke aantallen/uren geraamd. Deze controles vallen onder de Drentse Maat.

Controle op basis van specifieke expertise

Indien een controle op basis van specifieke expertise noodzakelijk is wordt dit door een toezichthouder uitgevoerd. Voor geluidscontroles wordt in het Handhavingsprogramma geen specifieke aantallen maar wel uren geraamd. Deze controles vallen onder de Drentse Maat.

Deze taak bestaat voornamelijk uit het uitvoeren van geluidscontroles naar aanleiding van klachten dan wel reguliere geluidscontroles in geval van een evenement.

Boa's domein II

In de gemeente is één BOA werkzaam in domein I en in die hoedanigheid kan optreden tegen "kleine" milieudelicten. Deze BOA zal werkzaam blijven in de gemeente Noordenveld. De gemeente Noordenveld maakt op dit moment geen gebruik van de inzet van BOA's in domein II. Indien er een BOA domein 2 benodigd is, zal overleg met de RUD plaatsvinden.

Piketregeling

De gemeente Noordenveld zal in voorkomende gevallen gebruik maken van de piketregeling van de RUD.

Invorderingsbeschikking

In de praktijk blijkt dat de meeste overtredingen zijn beëindigd in het voorstadium. Er zal uit de praktijk moeten blijken hoe vaak moet worden overgegaan tot een invorderingsbeschikking.

Toets handhaafbaarheid

Zoals in het "Ruimtelijk Integraal handhavingsbeleid (RIH) gemeente Noordenveld" is omschreven maakt handhaving een belangrijk deel uit van de reguleringsketen. Zo moet zowel bij het maken van beleid, bij het opstellen van regelgeving en het verlenen van vergunningen en ontheffingen goed worden nagedacht over de consequenties voor de handhaving van dat alles.

Zo is er reeds afgesproken dat bij de implementatie van de regelgeving door het verlenen van vergunningen en ontheffingen aandacht zal worden besteed aan de handhaafbaarheid. In dat kader worden de vergunningsvoorschriften getoetst op handhaafbaarheid. Het product "toets handhaafbaarheid" is derhalve meegenomen in de vergunning/meldingprocedure.

3.2.2 Geformuleerde aandachtsgebieden

Landelijke thema's

Bij de uitvoering van controles van inrichtingen dient, indien van toepassing, extra aandacht te worden besteed aan de volgende risicogebieden:

- Brandveiligheid opslag gevaarlijke stoffen;
- Risicovolle inrichtingen;
- Verontreinigde grond.

Provinciaal thema

Vanuit de provincie is verzocht om bij de controle van de agrarische bedrijven met een vergunning mede te letten op de luchtwassers en stalsystemen. De reden hiervan is dat de provincie bij de verlening van de NB-vergunning zich baseren op de correcte aanwezigheid / uitvoering hiervan.

Gemeentelijke inrichtingen

De gemeentelijke inrichtingen zullen conform de controlefrequentie behorende bij de Drentse Maat worden gecontroleerd.

Aangezien er regelmatig wijzigingen van de regelgeving en in de bedrijfsvoering van de inrichtingen plaatsvinden, is het van belang hierop alert te zijn.

De gemeente moet en wil voldoen aan de (milieu)wet- en regelgeving. Om deze reden wordt de RUD gevraagd om in de jaarlijkse verantwoording een paragraaf op te nemen over de uitkomsten van de controles van de gemeentelijke inrichtingen.

3.3 Bodemtaken Drentse Maat

De bodemtaken vallen deels onder de Drentse maat en deels onder de Niet-Drentse Maat uren. In deze paragraaf wordt het gedeelte behandeld dat wel onder de Drentse Maat valt.

PRODUCTNAAM	INDICATIE AANTAL	INDICATIE UREN	KOSTEN
Beoordelen meldingen Besluit bodemkwaliteit	50	118	€9.709,20
Toezicht en handhaving Besluit bodemkwaliteit	25	70	€5.782,00
Toezicht niet-ernstige gevallen bodemverontreiniging	5	71	€5.864,60
Calamiteiten bodem	5	71	€5.864,60
Tanksaneringen	10	38	€3.138,80
Vrijeveldcontroles (clandestien grondtransport)	63	126	€10.407,60
Totaal bodem binnen Drentse Maat		494	€40 766,80

3.3.1 Geformuleerde aandachtsgebieden

Het toezicht op verontreinigde grond is een landelijk thema dat ook zijn uitwerking heeft gekregen in het vaststellen van de Drentse prioriteiten voor 2017. Hierbij valt onder andere te denken aan de thema's opslag van gevaarlijke stoffen, bodemverontreiniging en grondstromen.

4. Producten niet behorende tot de Drentse Maat

4.1 Bodemtaken Niet-Drentse Maat

Naast de bodemtaken die binnen de Drentse Maat vallen en in het vorige hoofdstuk zijn behandeld zijn er nog een aantal taken waarvoor geen uniform minimaal uitvoeringsniveau is vastgesteld door de Drentse gemeenten. In onderstaand schema staat aangegeven om welke taken het gaat en welke aantallen producten, uren en kosten hiervoor zijn geraamd voor 2017.

PRODUCTNAAM	INDICATIE AANTAL	INDICATIE UREN	KOSTEN
Advisering milieuhygiënisch bodemonderzoek	103		
Beoordeling milieuhygiënisch bodemonderzoek	30		
Beheer en onderhoud bodeminformatie en bodemkwaliteitskaarten	25		
Verstrekken bodeminformatie	25		
Beschikkingen/meldingen Wet Bodembescherming	Provincie BG	-	-
Besluit uniforme Saneringen	Provincie BG	-	-
Inzet juridische instrumenten	Provincie BG	-	-
Verl. Subsidiebeschikking bedrijvenreg.	Provincie BG	-	-
Regulering Bodemenergiesystemen	PM		
Maatwerk bodem	PM		
Totaal		450	€ 37.170,00

4.2 Milieuspecialismen

Binnen deze categorie vallen een verscheidenheid aan producten op het gebied van geluid, geur, lucht, externe veiligheid en asbest. Alle producten in deze categorie vallen buiten de Drentse Maat.

PRODUCTNAAM	INDICATIE AANTAL	INDICATIE UREN	KOSTEN
Advisering geluid en/of lucht/geur	Onderzoeken RO geur: 2 Onderzoeken RO lucht: 2 Korte adviezen RO geluid: 10		
Begeleiding en advisering inzake geluidsanering woningen	1		
Zonebeheer industrielawaai	PM		
Begeleiding/coördinatie bodemopdrachten	10		

Bouwbesluit	5		
Hogere waarden procedures	1		
APV advisering geluid bij evenementen	8		
12 dagen regeling geluid	PM		
Toets Wet geurhinder en veehouderij bij bestemmingsplannen	2		
Advisering externe veiligheid	25 Korte adviezen EV. 4 Toetsingen bestemmingsplannen. 1 Opstellen EV paragraaf voor de considerans van een omgevingsvergunning. 1 Opstellen voorschriften omgevingsvergunning. 2 Opstellen regels bij bestemmingsplannen + verantwoording. 5 Invoering nieuwe inrichting RRGs. 5 Aanpassing bestaande inrichting RRGs		
Beoordeling/berekening externe veiligheid	PM		
Advisering risicobeperking	n.v.t.		
Maatwerkproducten	PM		
Totaal		750	€ 61.950,00

Externe veiligheid

Binnen dit onderdeel gaat het om het up to date brengen van de bestaande risicokaart.

Ook bevinden zich binnen de gemeentegrenzen enkele bijzondere risico-objecten. Hierbij valt te denken aan een locatie voor de opslag van munitie, een bedrijf met opslag van gevaarlijke stoffen en locaties die betrekking hebben op de aardaswinning alsmede de aardgasleidingen. De overige aanwezige risico-objecten zijn de LPG-tankstations, vuurwerkopslagen, propaanopslagen bij bijvoorbeeld campings en chlooropslagen bij zwembaden.¹

Tot slot kan in het kader van een bestemmingsplanprocedure een extra inzet gevraagd worden.

¹ Een uitgebreidere/volledige omschrijving van de risico-objecten is te vinden in de Visie Omgevingsveiligheid Noordenveld 2016 - 2019

Luchtkwaliteit

Problemen die betrekking hebben op de luchtkwaliteit komen in Drenthe weinig voor. Toetsing op geurhinder wordt vaak ook al in het kader van vooroverleg vergunningverlening/Mer gedaan.

4.3 Asbest

De gemeente Noordenveld voert een administratieve controle uit zodat kan worden gecontroleerd of het asbest op de juiste wijze wordt afgevoerd. Tot op heden wordt deze administratieve controle uitgevoerd door de medewerkers van de gemeente Noordenveld. Het is de bedoeling dat het ontvangen en beoordelen van startwerkzaamheden, asbestvrijverklaringen, stortbonnen en begeleidingsbrieven in 2017 door de medewerkers van de RUD gedaan zal worden. In 2016 dienen hiervoor nog concrete werkafspraken met de accounthouder gemaakt te worden. Te meer om de overdracht van deze specifieke taak goed te laten verlopen.

PRODUCTENLIJST ASBEST	INDICATIE AANTAL	INDICATIE UREN	KOSTEN
Toezicht Wabo-milieu-afvalstoffen	PM		
Toezicht op asbestverwijdering	Administratieve handeling		
Asbestbranden bij woningen	PM		
Asbestbranden bij bedrijven	PM		
Asbest in het buitengebied	PM		
Totaal		200	€ 16.520,00

4.3.1 Toelichting

Toezicht op asbestverwijdering

Toezicht op bedrijfsmatige asbest(sloop) is een basistaak voor RUD's. Toezicht op het verwijderen van asbest door particulieren is echter geen basistaak voor RUD's. Onder deze taak wordt het volgende verstaan:

- Voor het bepalen van de benodigde inzet is uitgegaan van 87 (bedrijfsmatige) sloopmeldingen.
- Het beoordelen van meldingen en asbestinventarisatierapportages behoort tot het milieutoezicht. De beoordeling bestaat uit de toets of het bijgevoegde inventarisatierapport is uitgevoerd door een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf en of de aangevraagde werkzaamheden overeenkomen met de inhoud van het inventarisatierapport. 2/3 van de ingediende meldingen worden op deze wijze beoordeeld.
- Toezicht wordt uitgevoerd op basis van de sloopmelding. Toezicht is nodig om te controleren of de werkzaamheden veilig worden uitgevoerd en of de werkzaamheden veilig genoeg voor de leefomgeving, burgers en bedrijven plaatsvinden. Toezicht start met de ontvangst van de (digitale) start- en gereed melding 2 dagen voorafgaand aan de uitvoering. Op kantoor is administratief onderzoek gedaan naar de inhoud van de sloopmelding (controle van het inventarisatierapport), om na te gaan of en welke risico's er ter plaatse aangetroffen kunnen worden. Vervolgens toezicht ter plaatse en achteraf om het dossier te kunnen sluiten als aan de administratieve verplichtingen is voldaan. Toezicht is mogelijk op basis van de controlelijst slooplocatie.
- Asbest kent 3 risicoklassen, waarbij 3 het meest risicovol is en 1 het minst. Toezicht op meest risicovolle saneringen moet zorgen dat het naleefgedrag voldoende is zodat ernstige risico's worden geminimaliseerd.

Klasse 1 is het minst risicovol en mag ook door aannemers –onder specifieke voorwaarden- worden uitgevoerd. De capaciteitsverdeling is als volgt:

- o Risicoklasse 1 10%;
- o Risicoklasse 2 buiten 25%;
- o Risicoklasse 2 binnen 50%;
- o Risicoklasse 3 100%.

Asbestbranden bij woningen

Het onderwerp “asbestbranden bij woningen” is geen onderdeel van het handhavingsprogramma van de gemeente Noordenveld. In voorkomende gevallen zal gebruik worden gemaakt van de inzet van de RUD. Dit onderdeel valt onder de piketregeling van de RUD.

Asbestbranden bij bedrijven

Het onderwerp “asbestbranden bij bedrijven” is geen onderdeel van het handhavingsprogramma van de gemeente Noordenveld. In voorkomende gevallen zal gebruik worden gemaakt van de inzet van de RUD. Dit onderdeel valt onder de piketregeling van de RUD.

Asbest in het buitengebied

Bij een constatering van asbest in het buitengebied, waarbij de dader te achterhalen is, maakt de Boa van de gemeente PV op. In voorkomende gevallen zal gebruik worden gemaakt van de inzet van de RUD.

Afspraken gemeente Noordenveld

Met het asbestverwijderingsbedrijf AB Oost zijn door de gemeente Noordenveld de volgende afspraken gemaakt:

1. Meldingen van zwerfasbest worden bij de toezichthouder Bouw van de vakgroep Handhaving gedaan;
2. De locatie zal door de toezichthouder bouw of een collega van de vakgroep Handhaving worden bezocht waarbij er foto's gemaakt worden van het asbestverdachte materiaal en de plaats waar het ligt;
3. Indien de grond waarop het asbest is aangetroffen geen gemeentelijk eigendom is, dient de grondeigenaar op de hoogte te worden gesteld van dit feit en wordt hij verzocht het asbest op te laten ruimen;
4. Indien het asbest wordt aangetroffen op gemeentegrond, wordt AB Oost gebeld toezichthouder bouw (of een collega tijdens mijn afwezigheid) met het verzoek het asbest te verwijderen. Tevens dient er een e-mail te worden verzonden naar asbest@aboost.nl met daarin de foto's en een luchtfoto met de vindlocatie (zie voorbeeld);
5. AB Oost zal zorgdragen voor het verwijderen van het asbest onder asbestverwijderingscondities; Indien het asbest vermengd is met de bodem (dus bijvoorbeeld als het er al geruime tijd ligt) gaat bovenstaand verhaal niet op en zal opdracht moeten worden verstrekt voor een bodemsanering.

Bij de overdracht van de asbesttaken aan de RUD zal bezien worden of bovenstaande afspraken herzien dienen te worden.

4.3.2 Geformuleerde aandachtsgebieden

Landelijke thema's

Het toezicht op asbest is een landelijk thema. Vanwege de mogelijke gezondheidsrisico's dienen meldingen/opdrachten met betrekking tot dit thema prioriteit te krijgen en snel opgepakt te worden.

4.4 Juridische producten

De afgelopen jaren zijn er weinig zienswijzen ingediend en is het aantal bezwaar en beroepsprocedures beperkt gebleven. Hierdoor zijn er naar verhouding nog weinig juridische producten afgenomen van de RUD Drenthe. Ook door middel van het voeren van gesprekken/mediation met partijen worden juridische procedures, daar waar mogelijk, voorkomen.

PRODUCTENLIJST	INDICATIE AANTAL	INDICATIE UREN	KOSTEN
Juridische ondersteuning latende organisatie	PM		
Afhandelen bezwaar en beroepsprocedures	5		
Afhandeling besluiten op Wob-verzoeken	4		
Totaal		343	€ 28.331,80

4.5 Producten met betrekking tot overige milieuspecialistische taken

Naast de producten die betrekking hebben op milieuspecialistische taken op het gebied van geluid, geur, lucht, externe veiligheid en asbest bestaan er nog overige milieuspecialistische taken. Onder deze taken vallen onderstaande producten.

	INDICATIE AANTAL	INDICATIE UREN	KOSTEN
Advies over opstellen MER	PM		
Beoordeling uitgebrachte MER	3		
Uitvoeren en begeleiden besluit MER	2		
Inzet medewerkers in het kader van het rampenplan	PM		
Beheer van bedrijven- en (IPPC) databestanden	PM		
Milieuadvisering lokale verordeningen	PM		
Milieuadvisering Bouw en RO	PM		
Advies maatwerkafspraken			
Uitvoering regietaken bodem			
Totaal		115	€ 9.499,00

4.6 Projecten

Met alle deelnemende partners is afgesproken om gemeenschappelijke speerpunten te benoemen zodat Drenthe breed aandacht wordt geschonken aan bepaalde thema's. Als speerpunten zijn ketentoezicht en energietoezicht benoemd. Naast deze twee speerpunten zal in dit hoofdstuk aandacht geschonken worden aan de overige projecten.

PRODUCTENLIJST	INDICATIE AANTAL	INDICATIE UREN	KOSTEN
Gedoogbeschikkingen	PM	-	-
Toezicht n.a.v. rapport Inspectie Leefomgeving en Infrastructuur	PM	-	-
<ul style="list-style-type: none"> • Ketentoezicht (Drentse Maat) • Energietoezicht • Inventarisatie en sanering asbestdaken • Implementatie Activiteitenbesluit • Overige projecten • Drentse prioriteiten (Drentse Maat) 	PM PM PM PM PM	159 - - - 10 122	€ 13.133,40 - - - € 826,00 €10.077,20
Totaal		291	€ 24.036,60

4.6.1 Toelichting

Ketentoezicht (valt binnen de Drentse Maat)

Ketentoezicht en Informatie Gestuurde Handhaving kan het beste kort worden samengevat als samenhangend overheidstoezicht. Deze vorm van toezicht gaat verder dan de inrichtingsgrenzen. Het voor- en na traject wordt onderzocht en er wordt nadrukkelijk samenwerking gezocht met andere toezicht-partners.

Dit alles heeft tot doel om in de hele keten handhavend te kunnen optreden en daarmee herhaling van problemen in de toekomst te verkleinen of te voorkomen, elders of op de inrichting zelf. Het samenwerken met andere handhavingspartners is de kracht van het ketentoezicht. Om deze reden vallen de uren voor ketenhandhaving binnen de dekking van de Drentse Maat.

Binnen het ketentoezicht staan de thema's grondstromen en co-vergisters centraal. De overblijvende tijd binnen dit onderdeel dient besteed te worden aan het thema asbest, mede gezien de landelijke prioriteit die hieraan gegeven wordt. Tevens is binnen dit thema ook de afvalstroom van wit- en bruingoed relevant.

Energietoezicht – uitvoering energieakkoord

In het Energieakkoord is afgesproken een deel van de energiebesparing te realiseren door intensivering van het toezicht op reeds enige tijd bestaande bepalingen t.a.v. energie-efficiency in de Wet milieubeheer. In het akkoord is aangegeven dat hier bij uitstek een rol is weggelegd voor de RUD's.

De bedrijven met een energiegebruik van meer dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ gas, hebben over het algemeen in het kader van toezicht een bezoekfrequentie van 1 keer per jaar of 1 keer per 2 jaar. Bij deze bedrijfsbezoeken zullen de toezichthouders specifiek aandacht besteden aan het energieaspect en erop toezien dat de bedrijven de standaard energie-efficiënte maatregelen hebben getroffen of energieonderzoek moeten uitvoeren en op basis daarvan rendabele energiemaatregelen moeten treffen.

Voor de uitvoering van dit project is subsidie aangevraagd bij het Rijk. De extra inzet voor dit onderdeel wordt bekostigd uit deze subsidie.

Energie efficiency directive (EED)

Hierbij gaat het om het beoordelen van audits die bedrijven, die boven een bepaalde grenswaarde van energieverbruik uitkomen, dienen in te dienen op grond van de EED-richtlijn. De VNG is momenteel in onderhandeling met het ministerie van EZ over de hoogte van de compensatie voor de bevoegde gezagen. Vermoedelijk ontstaat hier in het 4e kwartaal 2016 meer duidelijkheid over zodat ook de inzet voor de RUD Drenthe op dit vlak kan worden bepaald.

Inventarisatie en sanering asbestdaken

Uit recent (landelijk) onderzoek is gebleken dat verweerde asbestdaken leiden tot bodemverontreiniging met asbestvezels. Naar aanleiding hiervan wordt het asbestverwijderingsbesluit gewijzigd. Er wordt in opgenomen dat vanaf 2024 asbestdaken verboden zijn. Voor Drenthe moeten de gemeenten en de provincie dit bestuursrechtelijk gaan handhaven. Op grond van enkele landelijke studies kan geconcludeerd worden dat ook in Drenthe sprake is van een omvangrijke problematiek. In Drenthe staan ongeveer 120.000 objecten die in de 'asbestperiode' 1950 – 1983 zijn gebouwd. De verwachting is dat hiervan ongeveer een derde is voorzien van een asbestdak. Dit zijn ongeveer 40.000 objecten.

Hoewel 2024 nog ver weg lijkt en de aanpak in eerste instantie de verantwoordelijkheid is van de probleembezitters, is er voor gemeenten en provincie nu al een belangrijke coördinerende, informerende en handhavende rol weggelegd. In 2016 is een pilot gestart en is heel Drenthe via hyperspectrale luchtfotografie in beeld gebracht. De data wordt op dit moment geanalyseerd op betrouwbaarheid. Indien deze data betrouwbare gegevens oplevert dan wordt in 2017 fase 2 uitgevoerd; van data naar asbestkaart. De asbestkaart geeft inzicht in het totale aantal asbestdaken in de gemeente (en in Drenthe). Op basis hiervan kan worden gestart met een vervolgaanpak.

Implementatie Activiteitenbesluit 4e tranche (en 1e, 2e, 3e tranche)

Als gevolg van de inwerkingtreding van de vierde tranche van het Activiteitenbesluit (naar verwachting per 1 januari 2016) zullen meer vergunningplichtige activiteiten onder het Activiteitenbesluit vallen. Voor de type C-inrichtingen dient te worden onderzocht of de vergunningsplicht vervalt/ vergunningvoorschriften vervallen, welke regels van het Activiteitenbesluit daarvoor in de plaats komen en of er een noodzaak is tot het stellen van maatwerkvoorschriften (het daadwerkelijk opstellen van maatwerkvoorschriften valt buiten de scope van dit project). Het gaat om een relatief groot project dat 'tussen de normale werkzaamheden door' moet worden uitgevoerd in de periode januari 2016-juli 2018.

5 Totaaloverzicht

Tot slot treft u hieronder een totaaloverzicht van de geraamde kosten aan voor het uitvoeren van onderliggende VTH programma milieutaken RUD gemeente Noordenveld voor 2017.

Begroting 2017	Kosten
Drentse Maat	€ 277.512,00
Niet-Drentse Maat	€ 154.296,80
Totale bijdrage	€ 431.808,80

Producten Drentse Maat 1.0	aantal	uren	kosten
Vergunning, exclusief vooroverleg OV	0	0	€ 0,00
Vergunning, exclusief vooroverleg VV	3	141	€11.646,60
Vergunning, exclusief vooroverleg RV	2	190	€15.694,00
Vooroverleg	5	95	€7.847,00
Beoordelen melding	61	580	€47.866,70
Maatwerkvoorschriften melding	4	34	€2.778,37
Actualiseren vergunningen	3	148	€12.245,06
Regulier toezicht categorie 1	0	0	€0,00
Regulier toezicht categorie 2	45	338	€27.877,50
Regulier toezicht categorie 3	27	640	€52.855,74
Regulier toezicht categorie 4	8	151	€12.489,12
Intrekken vergunning	2	19	€1.569,40
Milieuneutrale wijziging	2	57	€4.708,20
OBM	3	29	€2.354,10
Ontheffing verbranden afvalstoffen	2	6	€462,56
Adviseur Rijksprocedures	2	3	€231,28
Verstrekken milieuinformatie	31	43	€3.584,84
Niet-inrichtinggebonden meldingen	3	4	€346,92
Gelijkwaardige voorzieningen	0	0	€0,00
Milieuklachten en ongewone voorvallen	56	269	€22.202,88
Beoordelen meldingen grondstromen	50	118	€9.709,20
Toezicht grondstromen	25	70	€5.782,00
Toezicht niet-ernstige gevallen bodemverontreiniging	5	71	€5.864,60
Calamiteiten bodem	5	71	€5.864,60
Tanksaneringen	10	38	€3.138,80
Vrijeveldcontroles	63	126	€10.407,60
Ketentoezicht		159	€13.133,40
Toeslag regulier toezicht Drentse Prioriteiten		122	€10.077,20
Correctie op afronding			-€13.225,67
Totaal	417		€277.512,00

Producten overig	uren	kosten
Bodemtaken	450	€37.170,00
Geluid, lucht en externe veiligheid	750	€61.950,00
Asbest	200	€16.520,00
Juridische ondersteuning	343	€28.331,80
Overige milieuspecialistische taken	115	€9.499,00
Projecten	10	€826,00
Totaal	1868	€154.296,80

Bijlage I: De Drentse prioriteiten

In de opzet van de Drentse Maat en het uitvoeringsprogramma zijn de Drentse prioriteiten opgenomen. Deze zijn door de RUD Drenthe samen met de bevoegde gezagen opgesteld. De aandacht voor deze prioriteiten is in de planning van het uitvoeringsprogramma verwerkt. De volgende Drentse prioriteiten zijn benoemd:

BRZO+-inrichtingen

Dit betreft de inrichtingen die vallen binnen het uitvoeringsprogramma van de Brzo-RUD regio Noord. Het betreft 5 inrichtingen Brzo en 5 inrichtingen IPPC/RIE-4. Deze inrichtingen vallen buiten de rekensystematiek, omdat de inzet wordt bepaald via het uitvoeringsprogramma Brzo+.

Inrichtingen met stoffen genoemd op de risicokaart

Deze inrichtingen worden geselecteerd vanuit het Register risicosituaties gevaarlijke stoffen dat gekoppeld is aan de Risicokaart. Er wordt onderscheid gemaakt tussen Brzo, Bevi en drempelwaarden RRGs inrichtingen. Zo valt een opslag propaan groter dan 3 m³ onder de RRGs en is deze dus registratieplichtig; een opslag groter dan 13 m³ valt onder het BEVI.

Opslag gevaarlijke stoffen

De agrariërs worden niet opgenomen als Drentse prioriteit. De grotere opslagen van bestrijdingsmiddelen komen voor in het RRGs. Op-en overslag is een Drentse prioriteit indien benoemd in het RRGs. Alle industriële bedrijven zijn een Drentse prioriteit.

De opslag van gevaarlijke stoffen komt in belangrijke mate overeen met de genoemde inrichtingen op de risicokaart, aangevuld met de productiebedrijven en de vuurwerkinrichtingen, die in Drenthe niet onder de registratieverplichting vallen van de RRGs (die drempelwaarde wordt niet gehaald).

Bodemverontreiniging

De genoemde categorieën in de werksessies zijn : wasplaatsen, garages, transporteurs. Het risico op bodemverontreiniging is ook binnen de publicatie Bedrijven en milieuzonering 2009 op sbi-niveau in beeld gebracht door het koppelen van een "B" in de kolom bodem. Deze lijn wordt als uitgangspunt genomen bij het screenen van het inrichtingenbestand op dit aspect.

Bodemsaneringen

De activiteit is op zich niet inrichting gebonden, maar er zijn wel branches te benoemen die hierbij een rol vervullen en in dat kader een prioriteit krijgen volgens de werksessie. Dit betreft aannemers en overheden.

Gevaarlijk afval

Dit is een groep van bedrijven waaronder de afvalbedrijven (inzamelen, verwerken en handelen) vallen en deze kent een overlap met de genoemde branches voor aandacht gevaarlijk afval. Deze groep risicovolle bedrijven is apart genoemd, juist ook met nadruk op de relatie tussen veiligheid enerzijds en anderzijds de indruk dat bij deze groep van bedrijven de naleving slecht is. Vrij vertaald betekent dit een zeer hoge kans op overtreding waardoor deze groep van bedrijven komt te vallen binnen de Drentse Prioriteit. Dit betreft afvalbedrijven/VIHB-ers, recyclingbedrijven, autoslopers, biovergisters, milieustraten, garagebedrijven, metaalbewerkers.

Grondstromen

Dit thema is op zich niet inrichting gebonden, maar er zijn wel branches te benoemen die hierbij een rol vervullen en in dat kader een prioriteit krijgen. Loonbedrijven, aannemers en transporteurs zijn een Drentse prioriteit.

Luchtemissie overige stoffen

Dit betreft de emissies niet zijnde geur, stoffen met een minimalisatieverplichting en stof. Het betreft vooral de NH₃-uitstoot bij veehouderijen. Op basis hiervan zijn de volgende branches gekoppeld aan de Drentse Prioriteit: alle intensieve veehouderijen, IPPC inrichtingen.